

Hüseyin ÖĞÜTÇEN
Vali

Deprem ve Politika

Ekim ayı ortalarında hava geceleri ayaz, gündüzleri güneşli, çok güzeldi. Hınıs ve Tekman'da inşaat ve dağıtım işleri iyi gidiyordu. Bir köyde Almanya'dan gönüllü gelen yirmi genç Alman inşaat işlerinde çalışıyorlardı. Kendilerine Almanlar tarafından ev yapılan köylüler ise bir kenara çömelmiş. Sigara içiyorlardı.

Sağlığım son derece bozuktu. Kanamalar geçiriyordum. Hınıs'a depremin ilk günlerinde vekaleten iki kaymakam atanmış, ikisi de rapor alıp gelmemişti. Sağlığım nedeni ile Hınıs ve Tekman'daki deprem işlerini bırakıp ayrılmayı çok ayıp sayıyor, kendime yakıştıramıyordum. O günlerde İçişleri Bakanlığından yakın arkadaşım İller İdaresi Genel Müdür Yardımcısı Ziya Durakoğlu inceleme için Hınıs'a gelmişti. Sağlık durumunu öğrenince "Delimişsin. Derhal rapor al ve aynı" dedi. Rapor almak kolay ama arkamdan: "Bak Hüseyin Öğütçen de rapor alıp görevi bıraktı kaçtı" diyecekler diye çekiniyordum.

İşler yasalara uygun şekilde yürütülürken politikacılar yaşlı birini iskan müdürü olarak tayin ettiler. Bazı köyler depremden hiç zarar görmemiş, bir kaç evin bacası yıkılmıştı. Bu köyler seçim-

lerde iktidar partisine oy verdiği için bazı millet-vekillerinin telkin ve tazyiki ile iskan müdürü bütün evler ağır hasar görmüş gibi rapor veriyordu. Ağır hasar gören evler için ev sahibi isterse kereste ve inşaat parası alabiliyordu. Zarar görmeyen evler için sırf oy düşünülerek haksız yere milyonlar ödenmesi beni ve deprem inşaat amiri Müh. Hasan Çetinkaya'yı deliye çeviriyordu.

Tam bu sırada Valilikten üç bakanın birlikte önce Tekman'a sonra Hınıs'a incelemelerde bulunmak için geleceği bildirildi. Bakanlar ve vali Tekman'a geldiğinde gerekli bilgileri verdim. Bir ara Vali Akarsu'ya iskân müdürünün rapor rezaletini ilettim. "Bunları olduğu gibi bakanlara anlat" dedi. Tekman-Hınıs yolunda uygun bir yerde arabalar durdu. Üç bakana olayı ayrıntıları ile arzettim. İlçeye yakın iki köyü ziyaret etmelerini, durumu yerinde bizzat görmelerini istedim. Kabul ettiler.

Hınıs'ta milletvekilleri ve halk bakanları karşıladı. Milletvekilleri bakanlara ne söyledi ise göstermek istediğim köylere gitmekten vazgeçtiler. İlgili üç bakan gelecek diye köylerden de pek çok vatanş Hınıs'a gelmişti. Belediye baş-

kanı hoşgeldiniz konuşmasından sonra "İlçemiz adına kaymakam Hüseyin Öğütçen konuşacak" dedi. Depremin ilk gününden itibaren yapılanları, hükümetin yakın ilgisini, kısa, orta ve uzun vadede yapılması gerekenleri anlattım.

Sözlerimin sonunda Hınıslılara hitaben: İki aydan beri deprem bölgesinde çalışıyorum. Depremde ailelerinizden ölenler oldu. Evleriniz yıkıldı ama Devlete karşı güveniniz sarsılmadı. Devletimiz her zaman yanınızda oldu. Hep birlikte yaralan sarmaya çalıştık. Belki bazı kusurlarımız olmuştur. Bunları da iyi niyetimize bağışlayınız. Benim görevim bu gün burada bitti. Yarın Hasankale'ye dönüyorum. Bize güvendeniz. Candan ilgi gösterdiniz. Yardımcı oldunuz. Siz sevgili Hınıslı kardeşlerime en iyi dileklerinizi ve saygılarımı sunuyorum. Allah ısmarladık" dedim. Hınıslılar büyük sevgi gösterilerinde bulundular. Vali Ali Akarsu: "Yarın Vilayete gel, konuşacağız" dedi. Üç bakan da sıra ile birer konuşma yaptılar.

Sonraki gün Vilayete gittim. İşin içine politika girdiğinden, sahte raporlarla devletin milyonlarca lirası haksız yere oy için partilere dağıtıldığından Hınıs ve Tekman'a gitmeyeceğimi söyledim. Ayrıca sağlık durumumu, ağır kanamalar geçirdiğimi ilk defa açıkladım.

Vali Akarsu bu açıklamam üzerine: "Yönetmeliğe göre üç ay vali muavinliğinde çalışman şark hizmetinden sayılıyor. Hasankale'den sabah gelir, akşam dönersin. Erzurum'dan deprem işlerini yönetirsin" dedi. Vali muavinliğinde çalışmak istemediğimi, mesleğimi her şeyden çok sevdiğim halde ısrar edilirse istifa edeceğimi söyledim. Vali Akarsu büyük anlayış gösterdi. İsrar etmedi. Sağlığımla ilgilendi.

Bu suretle benim deprem bölgesi görevim önemli bilgi ve tecrübe ile sona eriyordu. Artık Pasinler ilçesinin en önemli konusu ovanın sulanması işi ile yakından ilgilenebilirdim.

* Bu yazılar Vali Hüseyin ÖĞÜTÇEN'in "Bir İdarecinin Zamanla Yarışı" adlı eserinden alınmıştır.

